

APROBAT:
Şef Inspectorat
_____semnat_____ Sergiu DĂRĂNUȚA
(Ordinul nr. 6 din 04.02.2025)

RAPORTUL ANUAL

cu privire la activitatea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor
Nealimentare și Protecția Consumatorilor, privind realizarea Planului de acțiuni la nivel de
organ de control (PA OC ISSPNPC), pentru anul 2024

I. DATE GENERALE

Raportul anual cu privire la activitatea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (*în continuare* ISSPNPC), la nivel de organ de control, conține informații cu privire la nivelul de realizare a obiectivelor și indicatorilor de performanță conform Planului anual de acțiuni la nivel de organ de control (PA OC ISSPNPC), pentru anul 2024.

PA OC ISSPNPC, elaborat conform Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.355/2020 și aprobat prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 28 din 14.03.2024, include 7 obiective de realizare a acțiunilor planificate, indicatori de performanță și valori-țintă stabilite.

Obiectivele de activitate în perioada de raportare și indicatorii de performanță:

Obiectivul 1: Asigurarea legalității, eficienței, economiei și transparenței mijloacelor bugetului, cu respectarea limitelor bugetare;

Obiectivul 2: Asigurarea respectării prevederilor legislației în domeniul supravegherii pieței și conformității produselor nealimentare și serviciilor, prin control;

Obiectivul 3: Dezvoltarea cunoștințelor agenților economici în domeniile de competență, în vederea respectării legislației în vigoare cu privire la produse și servicii;

Obiectivul 4: Mediatizarea activităților de informare;

Obiectivul 5: Fortificarea capacităților profesionale a personalului Inspectoratului;

Obiectivul 6: Conformarea persoanelor supuse controlului cu respectarea prevederilor legislației;

A. Indicatorii universali de performanță

1. *Alocarea resurselor;*

2. *Planificarea controalelor în baza analizei riscurilor, controalelor combinate/comune;*

3. *Informarea mediului de afaceri în vederea respectării legislației în vigoare;*

4. *Informarea și educarea agenților economici și a consumatorilor în vederea cunoașterii prevederilor legislației în vigoare;*

5. *Instruirea profesională continuă a corpului de inspectori;*

6. *Respectarea de către persoanele supuse controlului a cadrului normativ.*

Obiectivul 7: Diminuarea riscului de apariție a produselor nealimentare neconforme/ nesigure pe piață, unități de măsuri legale.

B. Indicatorii individuali de performanță

B 2. Supravegherea pieței privind conformitatea produselor nealimentare/ mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public precum și a măsurărilor.

Cadrul legal al activității OC ISSPNPC:

Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor;
Legea nr. 306/2023 privind etichetarea produselor cu impact energetic;
Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic;
Legea nr. 422/2006 privind securitatea generală a produselor;
Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică;
Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în RM;
Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc;
Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor;
Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat;
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;
Codul vamal al Republicii Moldova nr.95/2021;
Codul civil nr. 1107/2002;
Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;
Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior;
Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;
Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale;
Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere;
Legea metrologiei nr. 19/2016;
Legea nr. 185/2020 cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții;
Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice
Legea contabilității nr. 113/2007;
Legea nr.229/2010 privind controlul financiar public intern;
Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023;
Hotărârea Guvernului nr. 355/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător;
Hotărârea Guvernului nr.1096/2017 pentru aprobarea cerințelor unificate privind elaborarea programelor de supraveghere a pieței;
Hotărârea Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor;
Hotărârea Guvernului nr. 782/2018 cu privire la aprobarea Metodologiei controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor efectuat de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor;
Hotărârea Guvernului nr. 380/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control;
Hotărârea Guvernului nr. 464/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor;
Hotărârea Guvernului nr. 517/2022 Regulamentului cu privire la evidența contravențiilor;
Reglementările tehnice cu privire la produse, în domeniile de activitate.

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSPNPC), autoritate administrativă subordonată Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), este responsabil de implementarea politicii statului în domeniile de activitate încredințate și realizează funcțiile atribuite conform Regulamentului de activitate aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 466 din 06.07.2022, în următoarele domenii de activitate, specificate în anexa 1 a Hotărârii:

- 1) supravegherea pieței privind produsele nealimentare;
- 2) conformitatea serviciilor (inclusiv turistice);
- 3) protecția consumatorilor;
- 4) metrologie și produse preambalate;
- 5) controlul de stat al activităților în domeniul jocurilor de noroc;
- 6) respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului de competență.

În conformitate cu domeniile de activitate, ISSPNPC realizează următoarele funcții:

- 1) în domeniul supravegherii pieței privind produsele nealimentare:
 - a) funcțiile stabilite în Legea nr.162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor;
 - b) efectuarea controlului respectării cerințelor privind siguranța produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziție pe piață, destinate consumatorilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat;
- 2) în domeniul conformității serviciilor (inclusiv turistice):
 - a) efectuarea controlului de stat privind conformitatea serviciilor în limitele prevederilor Legii nr. 131/2012;
 - b) exercitarea controlului calității serviciilor turistice prestate în temeiul Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în RM;
- 3) în domeniul protecției consumatorilor:
 - a) funcțiile stabilite în art. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;
 - b) funcțiile stabilite în Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior;
 - c) funcțiile stabilite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere;
 - d) constatarea clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii;
 - e) efectuarea controlului privind legalitatea utilizării mărcilor;
- 4) în domeniul metrologie și produse preambalate:
 - a) efectuarea supravegherii metrologice în conformitate cu Legea metrologiei nr. 19/2016;
 - b) efectuarea controlului metrologic legal al produselor preambalate în conformitate cu Legea metrologiei;
- 5) în domeniul controlului de stat al activităților în domeniul jocurilor de noroc în conformitate cu Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc;
- 6) în domeniul respectării condițiilor de licențiere conform domeniului de competență, funcțiile stabilite în Legea nr.131/2012.

Printre evoluțiile normative și instituționale în domeniile de competență, se enumeră principalele:

- Prin Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care transpune Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, s-au stabilit norme

și proceduri pentru agenți economici cu privire la produsele care fac obiectul anumitor reglementări tehnice, bazate pe riscurile existente sau care ar putea să apară în condiții normale de utilizare a produselor, un cadru de cooperare a autorităților de supraveghere a pieței cu agenții economici pe de o parte, precum și de cooperare a autorităților de supraveghere a pieței cu Serviciul Vamal, inclusiv cerințe pentru produsele care intră pe piața Republicii Moldova. Conform Legii.

ISSPNPC este desemnat în calitate de **Birou unic de legătură**, care facilitează asistența și cooperarea administrativă între autoritățile de supraveghere a pieței, prin atribuțiile care îi revin;

- Prin Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, ISSPNPC este autoritatea administrativă care coordonează la nivel național controlul respectării legislației cu privire la protecția consumatorilor, având statut de **Punct de contact național**, inclusiv elaborează, cu participarea celorlalte autorități competente în domeniul protecției consumatorilor, și aprobă raportul anual privind activitatea de protecție a consumatorilor, asigură publicarea acestuia pe pagina sa web oficială, prezintă rapoarte și sinteze către MDED și autorităților administrației publice centrale referitor la activitatea proprie în domeniul protecției consumatorilor și referitor la rezultatele supravegherii pieței;

Prin transpunerea în Lege a Directivei 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor (SAL) în materie de consum, sunt instituite cerințe de calitate pentru entitățile de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor și proceduri de soluționare alternativă a litigiilor, pentru a garanta accesul consumatorilor la mecanisme de soluționare extrajudiciară a litigiilor de înaltă calitate, transparente, eficace și echitabile, care nu aduc atingere Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere, precum și altor cerințe stabilite de Legea nr. 105/2003.

Astfel, în cadrul ISSPNPC este inițiată subdiviziunea structurală responsabilă de derularea procedurilor SAL, care este imparțială și își desfășoară activitatea independent de activitățile de supraveghere și control de stat. De menționat că, Legea prevede crearea entității SAL în cadrul autorităților responsabile de protecția consumatorilor.

- Pe lângă acestea, pentru dezvoltarea un sistem de control efectiv și eficient, previzibil și neabuziv, dar și în scopul reducerii poverii controlului în raport cu agenții economici, încurajând astfel inițiativa antreprenorială, reliefând totodată disfuncționalitățile sistemice și discrepanțele întâmpinate la implementarea legii privind controlul de stat, ISSPNPC de rând cu celelalte organe de control, a înaintat un șir de propuneri cu soluții concrete, de modificare și îmbunătățire a Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în contextul executării Planului de acțiuni al Guvernului și Planului național de acțiuni pentru aderarea RM - UE. Propunerile înaintate urmăresc clarificarea și excluderea discordanțelor în Lege.

De menționat, Legea nr.131/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede că, pentru digitalizarea proceselor de control, persoana supusă controlului va putea interacționa cu inspectorii prin intermediul cabinetului personal, ținându-se cont în acest sens de bunele practici și de legislația europeană în domeniu;

Pentru eficientizarea activităților de supraveghere a pieței și protecției consumatorilor, ISSPNPC a înaintat propuneri de modificare și completare a cadrului normativ, inclusiv a Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, în vederea excluderii dublărilor de către organele de control, în partea ce ține de domeniul supravegherii pieței, și anume în comerț, argumentând relevanța modificării dar și soluția optimă de a desemna ISSPNPC

responsabil de controlul în unitățile de comerț, în partea ce ține de respectarea drepturilor consumatorilor stipulate de lege, iar în dependență de categoriile de produse comercializate sau servicii prestate, încălcările cercetate sau riscurile analizate, să atragă în control reprezentanții autorităților indicate în lege, conform domeniilor de competență care le revin.

II. ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ

ISSPNPC are următoarea structură organizatorică, fără subdiviziuni teritoriale, *conform anexei 2 la Hotărârea Guvernului nr. 466/2022:*

Șef Inspectorat

Șef adjunct Inspectorat

Direcția protecția drepturilor consumatorilor

Secția control servicii

Direcția informarea consumatorilor și a mediului de afaceri

Direcția supravegherea pieței

Direcția supraveghere metrologică

Serviciul control produse petroliere

Direcția planificare, coordonare și monitorizare

Secția planificare și monitorizare a activităților

Serviciul cooperare instituțională

Direcția juridică

Direcția management instituțional

Serviciul financiar-administrativ

Serviciul resurse umane

Serviciul comunicare cu mass-media

Serviciul managementul documentelor

III. RESURSE UMANE ȘI FINANCIARE

Resurse umane, la situația din 31.12.2024.

Structura posturilor:

posturi aprobate – 63;

posturi ocupate – 38:

post de demnitate publică – 1 / 1;

post de conducere de nivel superior – 1 / 0;

posturi de inspectori- 34 / 22 ocupate;

cu competente de analiză a riscurilor și planificarea controalelor de stat– 6 / 3 ocupate;

cu competențe de desfășurare a activității de promovare a conformării cerințelor legale – 5 / 4 ocupate;

alte direcții:

Direcția juridică – 6 / 3 ocupate;

Direcția Management Instituțional – 6 / 3 ocupate;

Serviciul Cooperare Instituțională -2/0;

personal tehnic – 2 / 2 ocupate;

Profil de gen: femei – 10 inspectori, bărbați – 12 inspectori;

Profil de vârstă: vârsta medie 30-45 ani;

Profil profesional: studii superioare juridice, economice, tehnice;

Recrutarea personalului: în anul 2024 au fost angajați 2 inspectori și 2 șefi de direcții cu funcții de control;

Calificarea personalului (calificări naționale și internaționale):

instruiri la nivel național – 11 instruiri organizate cu suportul altor autorități;

instruiri interne – 29 instruiri organizate în cadrul subdiviziunilor;

instruiri la nivel internațional - 6:

1) or. București, România(25-28.11.2024);

2) Albania;

3) or. București, România (12-14.09.2024);

4) or. Brno, Cehia;

5) or. Zagreb, Croația;

6) or. Scopje, Macedonia de Nord.

Rezultatele evaluării performanțelor profesionale a personalului abilitat cu funcții de control, efectuate prin prisma prevederilor art. 34 alin. (41) din Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public și art. 31² alin. (3) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, sunt următoarele:

Pentru semestrul I - 2024: *foarte bine* – 18 persoane și *bine* – 2 persoane evaluate;

Pentru semestrul II - 2024: *foarte bine* – 18 persoane evaluate (4 persoane n-au întrunit condițiile de evaluare, fiind în debut, sau demisie).

Realizarea supravegherii interne a legalității controalelor inopinate efectuate, cu indicarea numărului de proceduri disciplinare, anchete de serviciu efectuate și rezultatele acestora (măsuri disciplinare aplicate), conform prevederilor art.31¹ din Legea nr. 131/2012:

Pentru executarea prevederilor art. 31¹ al Legii 131/2012 privind controlul de stat (*Legea nr.131/2012*), la ședința din 25 iulie 2024, au fost examinate 51 procese-verbale de control inopinat, efectuate pe parcursul semestrului I-2024, verificată legalitatea, oportunitatea și motivarea acțiunilor fiecărui control inopinat efectuat în perioada 01.01.2024 - 30.06.2024, la agenții economici supuși controlului.

În rezultatul supravegherii interne și verificării legalității controalelor inopinate efectuate pe parcursul semestrului I - 2024, careva acțiuni nejustificate adecvat, sau cu încălcarea prevederilor stipulate în Lege, inițiate și/sau desfășurate în cadrul controalelor inopinate, nu au fost constatate, măsuri disciplinare n-au fost aplicate, controalele inopinate efectuate s-au încadrat în limitele cerințelor art.19 alin.2) și art.19¹ din Legea nr.131/2012.

Pentru informarea autorității de supraveghere a controalelor și a organului ierarhic superior despre rezultatele supravegherii interne efectuate, un exemplar al Procesului - verbal al ședinței Grupului de lucru a fost transmis Cancelariei de Stat și MDLED.

Resurse financiare

Tabelul 1: Bugetul și execuția pentru anii 2022 - 2024

mii lei

Denumirea	AB-2	AB-1	AB		
	2022	2023	2024		
	Buget executat	Buget executat	Buget precizat	Buget executat	%
1	2	3	4	5	6
Total buget	13357.2	14994.8	17903.4	17259.1	96.4
Total cheltuieli curente	13357.2	14994.8	17903.4	17259.1	96.4
Cheltuieli de personal total,	7451.9	10581.0	12085.0	12069.4	99.9
din care :					
<i>activități de control</i>	2655.3	4029.4	4986.8	4985.3	99,9
<i>activități de planificare și analiza riscurilor</i>	455.1	747.8	1230.1	948.2	77,1
<i>activități de promovare a conformării cerințelor legale</i>	136.9	522.14	644.5	744.9 (modificată Legea nr.270/2018, majorat salariul de bază).	115,6
Bunuri și servicii, total,	3933.9	3852.4	5151.5	4698.2	91.2
din care:					
<i>cheltuielile pentru activități de instruire, consultanță, comunicare și prevenire a persoanelor controlate</i>	1756,0	93,04	715,0	82,6	11,6
<i>cheltuielile pentru activități de instruire a personalului abilitat cu funcții de control</i>	64.8	44.77	100.0	87.76	87.76
Alte cheltuieli	1971.4	561.41	666.9	491.5	73.69
Cheltuieli capitale					
Proiecte finanțate din surse externe					

IV. DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ

(proces de modernizare, reformă instituțională, digitalizare)

Pe parcursul anului 2024, în cadrul ISSPNPC au fost inițiate următoarele procese importante:

1. *Înființarea în cadrul ISSPNPC a subdiviziunii structurale responsabile de derularea procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor (SAL).*

Soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor (SAL) reprezintă un mecanism introdus prin Legea nr.342 din 24.11.2023 (MO474-476/13.12.23 art.832, în vigoare din 13.02.2024) pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, care oferă o soluție extrajudiciară simplă, rapidă și necostisitoare în cazul litigiilor dintre consumatori și agenții economici. Astfel, potrivit art. 62 alin.(1) din Legea 105 /2003 privind protecția consumatorilor „*Subdiviziune structurală responsabilă de derularea procedurilor SAL este înființată în cadrul ISSPNPC. Această subdiviziune este imparțială și își desfășoară activitatea independent de activitățile de supraveghere și control de stat.*”

Potrivit noului mecanism, ISSPNPC este desemnat pentru a oferi asistență consumatorilor în ceea ce privește litigiile care decurg din contractele de vânzare-cumpărare sau de prestare de servicii.

Procedura SAL se inițiază la cererea consumatorului, care poate depune o cerere SAL nu mai târziu de un an de la data la care și-a exercitat dreptul, care face obiectul litigiului, de a se adresa comerciantului pentru prima dată.

Desfășurarea procedurilor SAL în cadrul ISSPNPC sunt gratuite.

În cazul în care, în cadrul procedurii este necesară realizarea unor acțiuni care implică costuri (*efectuarea expertizei, probarea faptelor de către părți, cheltuielile de reprezentare*

etc), cheltuielile aferente soluționării alternative a litigiilor privind protecția consumatorilor sunt suportate de părți.

Entitățile SAL soluționează litigiile de o manieră echitabilă, practică și proporțională atât pentru consumator, cât și pentru comerciant, pe baza evaluării obiective a circumstanțelor în care se depune cererea și ținând seama în mod corespunzător de drepturile părților.

Părțile au posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere într-o perioadă de timp rezonabilă, de a primi din partea entității SAL argumentele, probele, documentele și elementele de fapt prezentate de cealaltă parte, orice declarații și avize ale experților și de a prezenta observații pe marginea acestora.

În vederea executării art. 62 alin.(1) din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, și respectiv a înființării în cadrul ISSPNPC a subdiviziunii structurale responsabilă de derularea procedurilor SAL, MDED (organul de reglementare) a elaborat proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 466/2022 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, care urmează a fi promovat în a. 2025.

După operarea modificărilor menționate, ISSPNPC va putea realiza noile atribuții de soluționare alternativă a litigiilor, care vor constitui activități independente de activitățile de supraveghere și control de stat, care presupun soluționarea alternativă a unor litigii individuale ale consumatorilor, fără impunerea unor măsuri punitive/de sancționare a agenților economici.

2. *Asigurarea preluării în mod centralizat a apelurilor consumatorilor/agenților economici la **Numărul unic de telefon: (022) 51-51-51** și redirectionarea după caz a acestora organelor ale administrației publice abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, în limita domeniilor de competență.*

Proiectul cheie, implementat cu suportul Delegației Uniunii Europene la Chișinău, este crearea Centrului unic de apel pentru consumatori în cadrul ISSPNPC.

Astfel, pe parcursul anului 2024, în vederea îmbunătățirii accesibilității și transparenței proceselor de protecție a consumatorilor, simplificării modului în care pot fi solicitate informații/asistență în domeniul protecției consumatorilor, a fost inițiată crearea unei platforme unice de comunicare directă (**Centrul Unic de Apel**) cu toate autoritățile care au atribuții de protecție a consumatorilor.

Scopul creării Centrului Unic de Apel constă în punerea la dispoziție a unui punct de contact centralizat, accesibil tuturor consumatorilor care au nevoie de asistență, informații sau de soluționare a unor reclamații referitor la produse sau servicii, contribuind astfel la facilitarea/soluționarea rapidă și eficientă a problemelor întâmpinate de consumatori în relația cu furnizorii de bunuri și servicii.

Inițiativa a fost realizată pe parcursul anului 2024, prin intermediul proiectului demarat în februarie 2024, având durata de 12 luni, cu un bugetul alocat de Uniunea Europeană, în valoare de 60 000 Euro, fiind organizate/asigurate un șir de măsuri organizatorice (asigurare tehnică, logistică, instruirea tuturor părților implicate, etc).

Astfel, Centrul Unic de Apel pentru Consumatori a fost lansat la data de 24.01.2025, în cadrul proiectului „*Crearea și Organizarea unui Centru Unic de Apel pentru Consumatori*”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Asociația „*Henri Capitant de Cultură Juridică*” din Moldova.

Centrul Unic de Apel pentru Consumatori este gestionat de ISSPNPC, care va răspunde rapid, oferind consultanță de specialitate atât consumatorilor cât și agenților economici, la

numărul de telefon 022-51-51-51, facilitând comunicarea directă și eficientă între consumatori/agenți economici și autoritățile de protecție consumatorilor, după cum urmează:

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), în domenii legate de siguranța alimentelor, băuturi alcoolice, sănătatea animalelor și plantelor;
- Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), în domenii legate de credite/depozite, asigurări, servicii de plată și schimb valutar;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), pe subiecte legate de furnizarea de gaze, energie electrică, apă și canalizare;
- Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC), pe subiecte legate de bagaje, anulări sau întârzierile de zbor;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), pe subiecte legate de serviciile de telefonie, internet și TV;
- Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSPNPC), pe subiecte legate de produse și servicii nealimentare, metrologie și produse preambalate, produse petroliere, alte subiecte generale ce țin de autoritățile:
- Agenția Națională Transport Auto, pe subiecte legate de transportul rutier;
- Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, pe subiecte legate de siguranța și accesibilitatea medicamentelor și dispozitivelor medicale;
- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, pe subiecte legate de siguranța tehnică în construcții și instalații, materialele de construcții.
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică, pe subiecte legate de sănătatea publică, condițiile igienico-sanitare și siguranța produselor farmaceutice;
- Agenția Feroviară, pe subiecte legate de transportul feroviar;
- Agenția Navală, pe subiecte legate de transportul naval.

3. Pentru asigurarea utilizării corecte a resursei informaționale și calitative a datelor, ISSPNPC având rolul de utilizator al anumitor SI, interacționează, înregistrează și consumă date prin intermediul acestor resurse informaționale, în limitele admise de lege:

- Sistemul de management al documentelor electronice E-management, prin procese operaționale (completarea, salvarea, arhivarea, căutarea, istoricul, controlul, versionarea, fluxul de aprobare și raportare);
- Sistemul Informațional Registrul de Stat al Controalelor (SI RSC), prin procese operaționale (planificare a controalelor, evaluarea riscurilor, înregistrarea și publicarea planului anual de control și a controalelor comune cu alte autorități, crearea și generarea Delegației de control, a actelor de control, listelor de verificare utilizate în control, înregistrarea controalelor efectuate (planificate și inopinate), actelor de control și documentelor aferente, măsurilor aplicate, completarea listei entităților economice pasibile de control, gradului de risc evaluat;
- Sistemul informațional automatizat (RSTI MAI), prin procese operaționale (de evidență a contravențiilor, de înregistrare și ținere a evidenței contravențiilor, cauzelor contravenționale, a persoanelor care au săvârșit contravenții, deciziilor asupra cauzei contravenționale, sancțiunilor aplicate, achitate);

4. În ceea ce privește siguranța produselor, ISSPNPC în comun cu Serviciul vamal au semnat un plan de acțiune privind cooperarea pentru a asigura un mecanism de interoperabilitate între acestea, care va permite efectuarea de inspecții comune, încheind și **Acordul de colaborare**, în vederea asigurării unei bune cooperări în desfășurarea activităților de supraveghere a pieței;

5. O provocare, înscrisă în agenda priorităților ISSPNPC, este sporirea transparenței activităților autorității prin dezvoltarea digitalizării proceselor, pentru a preveni orice tentative de corupție și totodată a facilita munca angajaților. În acest scop, s-a reușit identificarea resurselor financiare, obținând o donație externă, ISSPNPC fiind una dintre primele autorități cu funcții de control, care a primit în dotare **30 de camere corporale**, conformându-se astfel prevederilor regulamentului de activitate al autorității, aprobat prin HG 466/2022, și anume „să utilizeze sisteme video de supraveghere portabile în cadrul activităților de supraveghere a pieței și al activităților de control de stat”.

V. ACTIVITĂȚI ȘI REZULTATE

1) Indicatorii de performanță, valorile-țintă stabilite pentru aceștia și gradul de realizare a valorilor-țintă în comparație cu cel puțin două perioade anterioare de raportare, adică prin comparație cel puțin cu ultimii doi ani anteriori perioadei de raportare, conform tabelelor 2-3, cu oferirea explicațiilor succinte despre cauzele devierilor în raport cu valoarea planificată a indicatorilor de performanță:

II. Obiectivele și indicatorii de performanță

A. Indicatorii universali de performanță

Obiectivul 1: *Asigurarea legalității, eficienței, economiei și transparenței mijloacelor bugetului, cu respectarea limitelor bugetare.*

A 1. Eficientizarea activităților de control propriu-zise atât cu activitățile de analiză a riscurilor și planificarea controalelor, cât și cu activitățile de promovare a conformării cerințelor legale.

A 1.1 Alocarea de resurse pentru activitățile de control.

Devierile de la valorile precizate și cele realizate, la finele anului de gestiune 2024 nu sunt semnificative, având în vedere că instituția a reușit să valorifice bugetul conform necesităților și acțiunilor stabilite în planul de activitate (a se vedea rezultatele specificate în tabelul 2 - Alocarea de resurse).

A.1.2 Alocarea de resurse pentru activități de analiză și planificare.

Devierile de la valorile precizate și cele realizate, la finele anului de gestiune, 2024 nu sunt semnificative, având în vedere că instituția a reușit să valorifice bugetul conform necesităților și acțiunilor stabilite în planul de activitate (a se vedea rezultatele specificate în tabelul 2 - Alocarea de resurse).

A.1.3 Alocarea de resurse pentru creșterea gradului de conștientizare, consiliere și alte activități de promovare a conformării cerințelor legale.

Devierile de la valorile precizate și cele realizate, la finele anului de gestiune, 2024 nu sunt semnificative, având în vedere că instituția a reușit să valorifice bugetul conform necesităților și acțiunilor stabilite în planul de activitate (a se vedea rezultatele specificate în tabelul 2 - Alocarea de resurse).

Obiectivul 2: *Asigurarea respectării prevederilor legislației în domeniul supravegherii pieței și conformității produselor nealimentare și serviciilor, prin control.*

A 2. Planificarea controalelor în baza analizei riscurilor și a controalelor combinate/comune.

A.2.1. Raportul dintre controalele asupra persoanelor/unităților care prezintă cel mai înalt grad de risc, în comparație cu numărul total de controale efectuate:

Conform planului anual de control, pentru a. 2024 au fost planificate 140 controale de stat în domeniile de competență, la agenți economici activitățile cărora prezintă un grad ridicat

de risc, reieșind din grupele de produse cu risc sporit puse la dispoziție pe piață din domeniile reglementate, serviciile oferite consumatorilor, rezultatele controalelor precedente, subiectele petițiilor/sesizărilor examinate.

Pe parcursul a.2024 au fost efectuate 255 controale, din care 31 controale asupra persoanelor care aveau un grad maxim de risc. Ponderea controalelor, atât planificate, cât și inopinate, asupra persoanelor supuse controlului, care aveau un grad maxim de risc (peste 800 puncte acumulate, valoare de reper recomandată, conform Ghidului), constituie 12,15% din totalul controalelor efectuate:

- cu 7,19% mai mult față de perioada anului 2023, sau cu 15 controale mai mult, asupra persoanelor supuse controlului, cu un grad maxim (peste 800 puncte acumulate) de risc, din 302 controale efectuate (4,96%);

- cu 2,37% mai mult față de perioada anului 2022, sau cu 9 controale mai mult, asupra persoanelor supuse controlului, cu un grad maxim (peste 800 puncte acumulate) de risc, din 92 controale efectuate (9,78%).

Conform planului aprobat pentru a. 2022 - 2024, parametrii de măsurare a indicatorului respectiv nu aveau stabilită o valoare precisă (peste 800 puncte, conform Ghidului privind modul de evaluare și raportare a atingerii indicatorilor de performanță de către organele de control, Chișinău 2024). Gradul maxim de risc era atribuit controalelor în cadrul cărora au fost depistate încălcări.

A.2.2. Raportul dintre numărul de controale combinate/comune în comparație cu numărul total de controale efectuate:

În perioada anului 2024 au fost efectuate 255 controale, din care 96 controale combinate (37,64%)/5 comune (1,96%) asupra persoanelor care aveau un grad de risc ridicat, față de perioada anului 2023:

- cu 1,1% mai puțin, controale combinate - 117 (38,74%) asupra persoanelor care aveau un grad de risc ridicat din 302 controale;

- cu 1,02% mai puțin, controale comune - 9 (2,98%) asupra persoanelor care aveau un grad de risc ridicat din 302 controale;

față de perioada anului 2022:

- cu 1,49% mai puțin, controale combinate - 36 (39,13%) asupra persoanelor care aveau un grad de risc ridicat din 92 controale;

- cu 0,88% mai mult, controale comune - 1 (1,08%) asupra persoanelor care aveau un grad de risc ridicat din 92 controale.

Pentru anii precedenți acest indicator nu a fost planificat, fapt ce nu face posibilă compararea gradului de realizare cu perioadele precedente sau identificarea devierilor.

Obiectivul 3: Dezvoltarea cunoștințelor agenților economici în domeniile de competență în vederea respectării legislației în vigoare cu privire la produse servicii.

A 3. Informarea mediului de afaceri în vederea respectării legislației în vigoare.

A.3.1. Activități de instruire și consultanță:

Pe parcursul anului 2024 au fost oferite 1416 consultații de competență mediului de afaceri, prin diferite mijloace disponibile:

- în scris pe suport de hârtie - 11 (în cadrul examinării contractelor și întocmirii Actelor de constatare a clauzelor abuzive);

- în cadrul activităților de informare și/sau a evenimentelor publice, organizate de către ISSPNPC, apelurilor telefonice, consultațiilor în Ghișeu - 1150 (în cadrul campaniilor,

vizitelor de consultanță, mese rotunde - 723 agenți economici, apelurilor telefonice - 271, în Ghișeu - 83, în cadrul soluționării petițiilor pe cale amiabilă - 73 agenți economici);

- în cadrul activităților de instruire desfășurate de către ISSPNPC materializat prin numărul persoanelor supuse controlului instruite în domeniile sale de competență – 255 în cadrul controalelor efectuate, sau:

- cu 560 consultații mai mult față de perioada precedentă a anului 2023 (856 agenți economici informați) și;

- cu 623 consultații mai mult față de perioada precedentă a anului 2022 (793 agenți economici informați).

Rezultatele înregistrate în 2024 denotă un nivel de realizare a indicatorului de referință în creștere față de anii precedenți.

A 3.2. Consultarea persoanelor supuse controlului în primii 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat:

În anul 2024 au fost efectuate 2 controale (0,78%), în scop de consultare și promovare a conformării normelor legale pe parcursul primilor 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat a persoanei supuse controlului, din 255 total controale efectuate, sau:

- cu 0,54% mai puțin față de perioada a. 2023: 4 (1,32%) controale, din 302 efectuate;

- cu 0,3% mai puțin față de perioada a.2022: 1 (1,08%) control din 92 efectuate.

Pentru anii precedenți acest indicator nu a fost planificat, fapt ce nu face posibilă compararea gradului de realizare cu perioadele precedente sau identificarea devierilor.

Obiectivul 4: *Mediatizarea activităților de informare.*

A 4. Informarea și educarea agenților economici și a consumatorilor în vederea cunoașterii prevederilor legislației în vigoare

A 4. 1. Activități de comunicare:

În perioada de referință, pe pagina web a ISSPNPC au fost postate 164 informații de interes public (123 comunicate/41 anunțuri), la care au fost înregistrate 43635 vizualizări, sau:

- cu 4463 mai puține față de perioada a.2023 (48098 vizualizări a postărilor pe pagină);

- cu 34803 mai multe față de perioada a.2022 (8832 vizualizări a postărilor pe pagină).

În rețelele de socializare au fost plasate 182 de postări, numărul de vizualizări a postărilor – 34106. (în perioadele precedente acest indicator nu a fost planificat).

Nivelul de realizare înregistrat indică o diminuare a vizualizării postărilor pe site-ul web al instituției, față de anii precedenți.

Obiectivul 5: *Fortificarea capacităților profesionale a personalului Inspectoratului*

A 5. Instruirea profesională continuă a corpului de inspectori

A.5.1. Activități de dezvoltare profesională a corpului de inspectori:

Pe parcursul anului 2024 pentru dezvoltarea profesională a corpului de inspectori au fost realizate:

instruiri la nivel național - 11 instruiri organizate cu suportul altor autorități;

instruiri interne – 29 instruiri organizate în cadrul subdiviziunilor;

instruiri la nivel internațional - 6:

1) or. București, România(25-28.11.2024);

2) Albania;

3) or. București, România (12-14.09.2024);

4) or. Brno, Cehia;

5) or. Zagreb, Croația;

6) or. Scopje, Macedonia de Nord.

În cadrul activităților de instruire profesională au fost instruiți 22 inspectori:

DSM: 7 inspectori, în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 50 ore fiecare;

din care 4 inspectori, în cadrul a 6 stagii internaționale, au mai acumulat 22 ore fiecare;

DSP: 7 inspectori, în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 62 ore fiecare;
din care 3 inspectori în cadrul stagiilor internaționale au mai acumulat 29 ore fiecare;

DPDC: 8 inspectori, în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 79 ore fiecare,
din care 2 inspectori, în cadrul stagiilor internaționale au mai acumulat 28 ore fiecare, față de:

- 22 inspectori, au participat la 31 instruiți interne/externe/ cu o durată de cel puțin 40 de ore anual per inspector (2023);

- 18 inspectori, au participat la 30 instruiți interne/externe/cu o durată de cel puțin 40 de ore anual per inspector (2022).

Pentru anii precedenți acest indicator nu a fost planificat, fapt ce nu face posibilă compararea gradului de realizare cu perioadele precedente sau identificarea devierilor.

Obiectivul 6: *Conformarea persoanelor supuse controlului cu respectarea prevederilor legislației*

A.6. Respectarea de către persoanele supuse controlului a cadrului normativ

A.6.1. Gradul de conformare a persoanelor supuse controlului:

În anul 2024 au fost efectuate 70 controale (27,45%), care nu s-au soldat cu aplicarea măsurilor restrictive și/sau sancțiunilor contravenționale pentru încălcările depistate în cadrul controlului (*agenții economici s-au conformat în cadrul sau până la inițierea controlului*), din 255 controale efectuate, în a. 2024 acest % a crescut comparativ cu ultimii 2 ani:

- cu 16,86% mai mult față de perioada anului 2023 - 32 controale din 302 controale efectuate (10,59%);

- cu 11,15% mai mult față de perioada anului 2022 - 15 control din 92 controale efectuate (16,30%).

Pentru anii precedenți acest indicator nu a fost planificat, fapt ce nu face posibilă compararea gradului de realizare cu perioadele precedente sau identificarea devierilor.

Obiectivul 7: *Diminuarea riscului de apariție a produselor nealimentare neconforme/nesigure pe piață, unități de măsuri legale*

B. Indicatori individuali de performanță a activității Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor

B 2. (ISSPNPC). Supravegherea pieței privind conformitatea produselor nealimentare/mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public precum și a măsurărilor.

B.2.1. Produse, mijloace de măsurare conforme cu cerințele:

Pe parcursul anului au fost supuse controlului de stat (planificat/inopinat), 787 loturi de produse. Din numărul total de loturi de produse controlate, 558 (70,91%) loturi erau conforme.

Raportul dintre loturile de produse conforme cu cerințele stabilite și toate loturile de produse verificate alcătuiește 70,91% față de 81,05%, în anul 2023 și 77,6% în anul 2022.

Au fost supuse controlului metrologic 5598 mijloace de măsurare (MM) utilizate în domeniile de interes public, din care 5179 (92,51%) conforme, față de 86,44% în 2023 și 65,12% în 2022. Ponderea mijloacelor de măsurare conforme din totalul de mijloace de măsurare verificate este de 92,51%.

Raportul dintre produse conforme cu cerințele stabilite din toate produsele verificate indică o diminuare față de anii precedenți, produsele neconforme persistă pe piața internă.

Raportul dintre mijloacele de măsurare conforme cu cerințele stabilite din toate mijloacele de măsurare verificate indică o creștere, față de anii precedenți.

B.2.2. Probe colectate, conforme cerințelor:

Pe parcursul anului 2024 au fost prelevate 112 probe, pentru încercări de laborator și testări la fața locului, din care 14 (12,5%) s-au constatat neconforme cerințelor stabilite, din care 85 probe de preambalate testate la fața locului, din care 13 neconforme și 27 probe de petroliere, testate în laborator, din care 1 de motorină neconformă, față de 45 (30%) probe neconforme, testate în a. 2023. În anul 2022 mostre de produse neconforme n-au fost .

Ponderea probelor neconforme cerințelor din total probe testate indică o descreștere față de anul 2023. În anul 2022 mostrele testate (7 mostre) erau corespunzătoare cerințelor stabilite (conform rapoartelor de încercări).

2) Instrumentele utilizate de către organul de control pentru atingerea obiectivelor acestuia în perioada de raportare:

Pentru atingerea obiectivelor stabilite ISSPNPC utilizează un șir de instrumente ca suport pentru luarea deciziilor:

- aferent acțiunilor de conformare voluntară de prevenire desfășurate: contactarea agentului economic, scrisori de conformare, citații, somații, notificări, campanii de sensibilizare, vizite de consultanță/monitorizare a conformității produselor/mijloacelor de măsurare și măsurărilor, echipament tehnic, unități de transport pentru inspector și utilajele din dotare, spoturi informative video-audio, pliante/broșuri, apariții media, comunicate de presă/ informații utile, Call – centrul consumatorului, acțiuni de pregătire a lansării/deschiderii Centrului Unic de Apel pentru protecția consumatorilor al ISSPNPC și Ghișeu unic al ISSPNPC, ședințe, grupuri de lucru, stagii, instruirii, seminare, Acord de cooperare cu Serviciul Vamal RM/ cereri, notificări, decizii privind produsele de import, cooperare cu Centrul pentru protecția consumatorilor, acte normative;

- aferent acțiunilor de conformare prin activități de control: graficul anual de control, plan / informații și rapoarte de activitate, delegații de control, acte de prelevare a probelor de produse, rapoarte de încercări, formulare – tipizate de prescripții/decizii/procese verbale cu privire la contravenție, liste de verificare, camere-video de corp, utilaje de testare prealabilă a mostrelor de produse prelevate, unități de transport pentru inspector și utilajele din dotare; somații, sisteme informaționale (utilizator/furnizor de date SI RSC, SI MAI de evidență a contravențiilor, e-management, programul 1C) de date privind activitatea agenților economici în relații cu consumatorii, registre de evidență, acte normative, aviz/propuneri la proiecte de acte normative, etc.

3) Activitățile de consultanță, evidențiind problemele de actualitate pentru agenții economici în timpul perioadei de raportare, precum și prevederile actelor legislative care impun precizări explicite:

Pe parcursul anului 2024 au fost oferite 1416 consultații de competență mediului de afaceri, prin diferite mijloace disponibile:

- în scris pe suport de hârtie -11 (în cadrul examinării contractelor și întocmirii Actelor de constatare a clauzelor abuzive);

- în cadrul activităților de informare și/sau a evenimentelor publice, organizate de către ISSPNPC, apelurilor telefonice, consultațiilor în Ghișeu - 1150 (în cadrul campaniilor,

vizitelor de consultanță, mese rotunde - 723 agenți economici, apelurilor telefonice - 271, în Ghișeu - 83, în cadrul soluționării petițiilor pe cale amiabilă - 73 agenți economici);

- în cadrul celor 255 controalelor efectuate, agenții economici de asemenea au primit consultanță de specialitate în privința respectării cerințelor actelor normative specifice domeniilor de activitate pe care le desfășoară.

Problemele invocate de agenții economici participanți la activitățile de consultanță, inclusiv a celor consultați în cadrul controalelor de stat (planificate și inopinate) sau în cadrul examinării reclamațiilor, invocă că:

- una din cauzele principale care conduce la admiterea încălcărilor este modificarea frecvență a cadrului normativ și oferirea unui termen prea scurt de timp pentru a se conforma noilor reguli;

- concurența neloială a mediului de afaceri, care îi motivează pe unii antreprenori să admită încălcări orientându-și activitățile de bază spre obținerea profitului apoi pe conformare;

- invocarea relațiilor cu consumatori de rea credință;

- imposibilitatea atragerii personalului calificat, din cauza salariilor foarte mici;

- creșterea exorbitantă a prețurilor cauzate de crizele economice globale, care pun în dificultate importatorii/producătorii la plasarea pe piață a produselor conforme, cu un preț pe măsură și accesibil.

4) Numărul, tipul și durata controalelor efectuate, conform tabeli 4:

- numărul controalelor efectuate în perioada a.2022-2024;
- durata controalelor efectuate - total zile utilizate în control:

Pe parcursul a. 2024, inspectorii ISSPNPC (3 subdiviziuni cu funcții de control în domenii diferite: supravegherea pieței; metrologie și produse preambalate; protecția consumatorilor):

- au efectuat în total 255 controale, inițiate în aceeași perioadă de timp, la obiecte diferite;
- durata controalelor efectuate:

236 controale - câte 5 zile utilizate la un control;

6 controale - câte 4 zile;

5 controale - câte 3 zile;

4 controale - câte 2 zile;

4 controale - câte o zi.

Pe parcursul a. 2023, inspectorii ISSPNPC:

- au efectuat în total 302 controale, inițiate în aceeași perioadă de timp, la obiecte diferite;
- durata controalelor efectuate:

272 controale - câte 5 zile utilizate la un control;

6 controale - câte 4 zile;

10 controale - câte 3 zile;

8 controale - câte 2 zile;

6 controale - câte o zi.

Pe parcursul a. 2022, inspectorii ISSPNPC:

- au efectuat în total 92 controale, inițiate în aceeași perioadă de timp, la obiecte diferite;
- durata controalelor efectuate:

86 controale - câte 5 zile utilizate la un control;

1 control - 4 zile;

5 controale - câte 2 zile.

5) Domeniile de activitate în care au fost efectuate controalele, cauzele nerespectării sau, după caz, a realizării necorespunzătoare a cerințelor prevăzute de legi și alte acte normative pentru agenții economici, măsurile preventive și sancțiunile aplicate, cerințele legale care au fost încălcate de cele mai multe ori:

Controalele au fost efectuate în următoarele domenii de activitate a agenților economici, de competența ISSPNPC:

- *supravegherea pieței produselor nealimentare;*
- *conformitatea serviciilor (inclusiv turistice);*
- *supravegherea și controlul de stat al activităților în domeniul jocurilor de noroc;*
- *metrologie și produse preambalate, produse petroliere;*
- *protecția consumatorilor.*

6) Principalele încălcări depistate referitor la produse/servicii/mijloace de măsurare/măsurări:

- Produse nealimentare:
 - marcarea necorespunzătoare (incompletă, fără informația în limba de stat despre produs);
 - lipsa instrucțiunii de exploatare/utilizare a produsului (inclusiv în limba de stat);
 - lipsa marcajului de conformitate CE;
 - lipsa certificatului (declarației) de conformitate;
 - aplicarea ilegală a mărcii de conformitate (1-2 cazuri);
 - declarația de conformitate nu este tradusă în limba de stat;
 - lipsa Documentelor normative;
- metrologie (mijloace de măsurare (MM) / măsurări / produse preambalate):
 - MM fără buletin de verificare, neverificate metrologic, cu buletin expirat;
 - lipsa marcajului cu litera „e”, pe produsele preambalate;
 - necorespunderea valorilor tolerate (eroarea depășește limita admisibilă);
 - lipsa notificării pentru dreptul de preambalare a produselor;
 - lipsa semnului „3”, la sticle utilizate ca mijloace de măsurare;
 - masa netă necorespunzătoare celei declarate, depășea eroarea tolerată (preambalate);
 - neintroducerea buletinelor de verificare metrologica în Sistemul Informațional de Evidență a Mijloacelor de Măsurare (SI EMM);
 - asigurarea metrologică nesatisfăcătoare;
 - MM defectate, sau neetalonate, lipsa certificatului aprobării de model - certificatul aprobare de model expirat, marcajul metrologic deteriorat;
 - nerespectarea indicilor de inofensivitate (produse petroliere – motorină);
 - buletine de verificare metrologică falsificate;
 - marcarea eronată, pe produs este aplicat atât marcajul CE cât și SM, ce se consideră marcarea neconformă;
 - practica comercială incorectă, comercializarea motorină cu marcarea declarată, eronată (2 tipuri de motorină marcate diferit la preț diferit dar cu aceeași specificație tehnică).
- Nerespectarea regulilor de comerț:
 - lipsa informației pentru consumatori afișată la vedere;
 - lipsa sau întocmirea incorectă a indicatoarelor de prețuri;
 - înșelarea consumatorului la volum.

Motivele nerespectării de către agenții economici a cerințelor stabilite de legi/acte normative:

- o bună parte din agenții economici supuși controlului invocă modificările frecvente a cadrului normativ și oferirea unui termen prea scurt de timp pentru a se conforma noilor reguli;
- concurența neloială a mediului de afaceri, care îi motivează pe unii antreprenori să admită încălcări orientându-și activitățile de bază spre obținerea profitului apoi pe conformare;
- invocarea relațiilor cu consumatori de rea credință;
- imposibilitatea atragerii personalului calificat, din cauza salariilor foarte mici;
- creșterea exorbitantă a prețurilor cauzate de crizele economice globale, care pun în dificultate importatorii/producătorii la plasarea pe piață a produselor conforme, cu un preț pe măsură și accesibil;

Măsurile preventive și de atenuare dispuse/realizate de către organul de control:

În ceea ce privește aplicarea măsurilor preventive și de atenuare dispuse de organul de control, în cazul neconformării sau în cazul încălcărilor grave și foarte grave, este imperios a aplica amenzi contravenționale proporțional încălcării admise (unii agenți economici își expun mai mult disponibilitatea achitării unei amenzi aplicate decât a înlătură încălcările admise.

7) Principalele măsuri de prevenire, atenuare a încălcărilor, care pot genera încălcări de nivel mediu sau grave, întreprinse de ISSPNPC pe parcursul anului 2024, includ:

- desfășurarea activităților de sensibilizare a publicului larg privind conformitatea produselor, serviciilor, mijloacelor de măsurare și măsurărilor;

- *supravegherea pieței și monitorizarea privind conformitatea produselor nealimentare/mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public precum și a măsurărilor, testarea mostrelor de produse;*

- eliberarea prescripțiilor/deciziilor de remediere gratuită neconformităților;

- consumul de date referitoare la produsele plasate sub regimul vamal, punerea în liberă circulație, conform actelor normative, schimb de date și interoperabilitate;

- informații furnizate în conformitate cu alin. (5) art.23 al Legii nr.162/2023 cu privire datele de identificare a produsului, riscul aferent produsului, natura și durata măsurii luate, măsuri voluntare luate de agenții economici;

- colectarea, prelucrarea și publicarea de informații, cu privire la conformitatea produselor.

8) Propunerile de acte sau amendamente normative pe care organul de control le consideră necesare, evidențiind măsurile care elimină lacunele din cadrul normativ în vigoare, eficientizează organizarea activității de supraveghere a activităților agenților economici și reduc sarcina supravegherii pentru agenții economici (*a se vedea Anexa*):

Pe parcursul anului ISSPNPC a examinat și avizat 33 proiecte de acte normative, totodată a înaintat propuneri de modificare/amendare pentru 15 acte normative.

9) Realizarea supravegherii interne a legalității controalelor efectuate, cu indicarea numărului de proceduri disciplinare, anchete de serviciu efectuate și rezultatele acestora (măsurile disciplinare aplicate), în conformitate cu prevederile art. 31¹ din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat:

Pentru executarea prevederilor art. 31¹ al Legii 131/2012 privind controlul de stat (*Legea nr.131/2012*), la ședința din 25 iulie 2024, au fost examinate 51 procese-verbale de control inopinat, efectuate pe parcursul semestrului I-2024, unde membrii grupului de lucru au verificat legalitatea, oportunitatea și motivarea acțiunilor fiecărui control inopinat efectuat în perioada 01.01.2024 - 30.06.2024, la agenții economici supuși controlului.

În cadrul examinării proceselor-verbale de control, materialelor aferente controalelor inopinate efectuate în perioada de referință, s-a constatat că, punctajul acumulat la evaluarea

riscurilor activității agenților economici supuși controlului inopinat în urma reclamațiilor, autosesizărilor, demersurilor/sesizărilor parvenite din partea autorităților de competență, precum și lipsa altor modalități de obținere a informației veridice în cauză, au indicat asupra necesității examinării prin control inopinat a reclamațiilor, demersurilor și autosesizărilor, fiind respectate rigorile juridice și tehnice la efectuarea controalelor.

În rezultatul supravegherii interne și verificării legalității controalelor inopinate efectuate de ISSPNPC pe parcursul semestrului I - 2024, Grupul de lucru a hotărât:

Careva acțiuni nejustificate adecvat, sau cu încălcarea prevederilor Legii, inițiate și/sau desfășurate în cadrul controalelor inopinate n-au fost constatate, măsuri disciplinare n-au fost aplicate, controalele inopinate efectuate s-au încadrat cerințelor art.19 alin.2), art.19¹ al Legii.

Pentru informarea autorității de supraveghere a controalelor și a organului ierarhic superior despre rezultatele supravegherii interne efectuate, conform prevederilor art. 31¹ alin.(4) al Legii, un exemplar al Procesului - verbal al ședinței Grupului de lucru a fost transmis către Cancelaria de Stat și Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

10) Funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor (CSD), numărul petițiilor și cererilor recepționate, din care examinate/respinse, deciziile adoptate, expunerea succintă a activității acestuia, conform tabelii 5:

- numărul petițiilor și cererilor recepționate în raport cu activitatea de control – 7;
- numărul petițiilor și cererilor examinate în cadrul CSD – 5, *din care:*
 - examine în ședințele CSD – 5;*
 - respinse în cadrul ședințelor CSD – 1;*
- *numărul acțiunilor aflate pe rol în instanța de judecată – 1 (din 2023);*
- *numărul dosarelor anulate de către instanța de judecată prin hotărâre definitivă și irevocabilă - nu sunt.*

VI. ALTE INFORMAȚII

- Instruiri la nivel internațional – 6, în temeiul dezvoltării relațiilor bilaterale consolidate în anii precedenți:
 - 1) București, România (25-28.11.2024);
 - 2) Albania;
 - 3) București, România (12-14.09.2024);
 - 4) Brno, Cehia;
 - 5) Zagreb, Croația;
 - 6) Scopje, Macedonia de Nord.
- Acorduri de cooperare încheiate, în 2024:
 - *Acordul de cooperare între Serviciul Vamal al RM și ISSPNPC;*
 - *Activități de colaborare și parteneriat în vederea lansării Centrul European de protecție a consumatorilor.*

Tabelul 2. Informație
privind realizarea indicatorilor universali de performanță

Categor ia IP	N r. IP	Denumirea	Unitatea de măsură	Valoarea-țintă	Parametrii care urmează să fie măsurati/calculați	AB-2	AB-1	AB	
						2022	2023	2024	
						realizat	realizat	planificat	realizat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obiectivul 1: Asigurarea legalității, eficienței, economiei și transparenței mijloacelor bugetului, cu respectarea limitelor bugetare.									
Indicator de resurse	A.1.1	Alocarea de resurse pentru activitățile de control	%	Scădere treptată, până la 2% a ponderii resurselor financiare pentru activitățile de control și creșterea treptată a ponderii cheltuielilor pentru analiza și planificarea controalelor, precum și pentru promovarea conformării cerințelor legale	Suma salariilor angajaților în a căror fișă de post și în activitatea reală a căroră intră activitatea de control, raportată la totalul cheltuielilor pentru salarii în cadrul organului de control	54 %	54 %	55%	54,2%
	A.1.2.	Alocarea de resurse pentru activități de analiză și planificare	%	Creșterea treptată până la 2%, a ponderii resurselor pentru analiza și planificarea controalelor, și scăderea ponderii cheltuielilor pentru activitățile de control	Suma salariilor angajaților în a căror fișă de post și în activitatea reală a căroră intră realizarea analizei riscurilor și planificarea controalelor, raportată la totalul cheltuielilor pentru salarii în cadrul organului de control	7%	14%	14%	10,31%
	A.1.3.	Alocarea de resurse pentru creșterea gradului de conștientizare, consiliere și alte activități de promovare a conformării cerințelor legale	%	Creșterea treptată până la 2% a ponderii resurselor pentru promovarea conformării cerințelor legale și diminuarea ponderii cheltuielilor pentru activitățile de control	Suma salariilor angajaților a căror fișă de post și în activitatea reală a căroră intră exclusiv desfășurarea de activități de promovare a conformării cerințelor legale, raportată la totalul cheltuielilor pentru salarii în cadrul organului de control.	11%	7%	7%	8,09%
					Suma mijloacelor financiare alocate pentru activități/acțiuni de promovare a conformării cerințelor legale, mii lei	1756,0 mii lei	93,04 mii lei	715,0 mii lei	82,6 mii lei
	Obiectivul 2: Asigurarea respectării prevederilor legislației în domeniul supravegherii pieței și conformității produselor nealimentare și serviciilor, prin control.								
Indicator de produs	A.2.1.	Raportul dintre controalele asupra persoanelor/ unităților care prezintă cel mai înalt grad de risc, în comparație cu numărul total de controale efectuate	%	Creșterea treptată până la 2% față de perioada precedentă a controalelor la persoanele supuse controlului cu risc ridicat	Ponderea controalelor, atât planificate, cât și inopinate, asupra persoanelor supuse controlului, care au un grad maxim de risc din totalul controalelor efectuate	9,78% (media ponderată a gradelor de risc - peste 800 puncte acumulate) <i>Conform indicatorului planificat p/1 2022, calculat / raportat 67,2% (media ponderată care prezintă cel mai înalt grad de risc: controalele cu neconformități depistate pe parcursul a.2022).</i>	4,96% (media ponderată a gradelor de risc - peste 800 puncte acumulate) <i>Conform indicatorului planificat p/1 2023, calculat / raportat 54,3% (media ponderată care prezintă cel mai înalt grad de risc: controalele cu neconformități depistate pe parcursul a. 2023).</i>	p. la 2% (media ponderată care prezintă cel mai înalt grad de risc)	12,15% (este media ponderată a gradelor de risc, cu peste 800 puncte acumulate la evaluarea riscurilor, calculată la planificarea/efectuarea controalelor planificate și inopinate, pe parcursul a. 2024), sau cu 7,19% mai mult față de a. 2023 și cu 2,37% față de 2. 2022. .

A.2.2.	Raportul dintre numărul de controale combinate/comune în comparație cu numărul total de controale efectuate	%	Creșterea treptată până la 2%, a ponderii controalelor combinate/comune la persoanele supuse controlului cu risc ridicat	Ponderea controalelor combinate / comune asupra persoanelor supuse controlului, la persoanele supuse controlului care au un grad de risc ridicat din totalul controalelor efectuate	39,13% /1,08%	38,74% /2,98%	40% /4,0%	37,64 % / 1,96 %
Obiectivul 3: Dezvoltarea cunoștințelor agenților economici în domeniile de competență în vederea respectării legislației în vigoare cu privire la produse servicii.								
A.3.1.	Activități de instruire și consultanță	Număr	Creșterea cu 65 a numărului de consultații și instruire oferite agenților economici de către ISSPNPC față de perioada precedentă de evaluare	Numărul de consultații/instruiri furnizate de către ISSPNPC persoanelor supuse controlului în domeniile sale de competență, prin toate mijloacele disponibile, în special: în scris pe suport de hârtie, sau în format electronic; în cadrul activităților de informare și/sau a evenimentelor publice, organizate de către ISSPNPC materializat prin numărul persoanelor supuse controlului care au participat la activitățile de informare; în cadrul activităților de instruire desfășurate de către ISSPNPC materializat prin numărul persoanelor supuse controlului instruite în domeniile sale de competență	11599 pers, din care 793 agenți econ	15043 pers, din care 856 agenți econ.	921 agenți economici instruiți	1416 instruiți.
A.3.2.	Consultarea persoanelor supuse controlului în primii 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat	%	Creșterea până la 2% a numărului controalelor consultative	Raportul dintre numărul controalelor efectuate în scop de consultare și promovare a conformării normelor legale pe parcursul primilor 3 ani de activitate de la data înregistrării de stat a persoanei supuse controlului din numărul total al controalelor efectuate	1,08%	1,32%	2%	0,78%
Obiectivul 4: Mediatizarea activităților de informare.								
A.4.1.	Activități de comunicare	Număr	Creșterea cu 600 a numărului de vizualizări a postărilor, anunțurilor, comunicatelor, pe site-ul web oficial al ISSPNPC, în rețelele de socializare, față de perioada precedentă	Numărul de vizualizări a postărilor, anunțurilor, comunicatelor etc. pe site-ul web oficial al ISSPNPC și în rețelele de socializare	8832	48098	48698	43635 vizualizări a postărilor pe p. web / 34106 vizualizări a postărilor în rețele social
Obiectivul 5: Fortificarea capacităților profesionale a personalului Inspectoratului								
A.5.1	Activități de dezvoltare profesională a corpului de inspectori	Număr	Creșterea numărului mediu de ore de activități de dezvoltare profesională per inspector comparativ cu anul precedent sau menținerea duratei de cel puțin 40 de ore anual per inspector	Numărul mediu de ore de activități de dezvoltare profesională atât în țară cât și peste hotare per inspector realizate din mijloace proprii sau externe	18 inspectori, au participat la 30 instruiți interne/externe/ cu o durată de cel puțin 40 de ore anual per inspector. -	22 inspectori, au participat la 31 instruiți interne/externe/ cu o durată de cel puțin 40 de ore anual per inspector:	Conform planului anual de instruire al ISSPNPC, pentru cei 22 inspectori au fost planificate 21 instruiți.	22 inspectori: DSM: 7 inspectori , în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 50 ore fiecare; din care 4 inspectori , în cadrul a 6 stagii internaționale, au mai acumulat 22 ore fiecare; DSP: 7 inspectori , în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 62 ore fiecare; din care 3 inspectori în cadrul stagiilor internaționale au mai acumulat 29 ore fiecare;

									DPDC: 8 inspectori , în cadrul instruirilor interne/externe, au acumulat 79 ore fiecare din care 2 inspectori , în cadrul stagiilor internaționale au mai acumulat 28 ore fiecare.
Obiectivul 6: <i>Conformarea persoanelor supuse controlului cu respectarea prevederilor legislației</i>									
	A.6.1.	Gradul de conformare a persoanelor supuse controlului	%	Creșterea până la 2% față de perioada precedentă a gradului de conformare a respectării cadrului normativ de către persoanele supuse controlului	Ponderea controalelor care nu se soldează cu aplicarea măsurilor restrictive și/sau sancțiunilor contravenționale pentru încălcările depistate în cadrul controlului în raport cu numărul total de controale	16,30%	10,59%	12%	27,45%

**Tabelul 3. Informație
privind realizarea indicatorilor individuali de performanță**

Catego ria IP	Nr. IP	Denumirea	Unitatea de măsură	Valoarea-țintă	Parametrii care urmează să fie măsurați/calculați	AB-2	AB-1	AB	
						2022	2023	2024	
						realizat	realizat	planificat	realizat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obiectivul 7: Diminuarea riscului de apariție a produselor nealimentare neconforme/nesigure pe piață, unități de măsuri legale									
Indicatori de rezultat intermediar	B.2.1	Produse, mijloace de măsurare conforme cerințelor	%	Creșterea până la 2% față de perioada precedentă a produselor conforme din totalul de produse verificate	Raportul dintre produse conforme cu caracteristicile prescrise (cerințele) și toate produsele controlate	77,60%	81,05%	83%	70,91%
				Creșterea până la 2% față de perioada precedentă de evaluare a mijloacelor de măsurare conforme din total verificate	Raportul dintre mijloacele de măsurare conforme din totalul mijloacelor de măsurare utilizare în domeniul de interes public verificate	65,12% (34,87 % neconforme)	86,44% (13,55 neconforme)	87%	92,51%
	B.2.2	Probe colectate, conforme cerințelor	%	Micșorarea până la 2% față de perioada precedentă de evaluare a probelor neconforme din numărul total de probe colectate	Ponderea probelor neconforme cerințelor din totalul probelor colectate	mostre de produse neconforme n-au fost depistate.	30%	28%	12,5%

**Tabelul 4. Informație
privind activitatea de control de stat**

Nr. d/o	Denumirea	AB-2	AB-1	AB
		2022	2023	2024
1	2	3	4	5
1	Numărul controalelor planificate, total	340	244	140
2	Numărul controalelor efectuate, total	92	302	255
	din care:			
2.1	planificate	57	219	124
2.2	inopinate, total, din care:	35	83	131
2.2.1	în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/cu neconformități	7	20	16
3	Numărul controalelor comune efectuate cu alte organe	4	11	9
4	Numărul controalele în care s-au depistat neconformități	50	141	161
5	Numărul măsurilor restrictive și a prescripțiilor emise în urma controlului	59	156	185
6	Suma totală a sancțiunilor aplicate, mii lei	428,85	1487,35	983,385

**Tabelul 5. Informație
privind activitatea CSD**

Nr. d/o	Denumirea	AB-2	AB-1	AB
		2022	2023	2024
1	2	3	4	5
1	Numărul petițiilor și cererilor recepționate în raport cu activitatea de control	1	3	7
2	Numărul petițiilor și cererilor examinate în cadrul Consiliului pentru soluționarea disputelor (CSD)	2 (1 din 2021)	3	5
	din care:			
2.1	examine în ședințele CSD	2	3	5
2.2	respinse în cadrul ședințele CSD	2	3	1
3	Numărul acțiunilor aflate pe rol în instanța de judecată	1	1	1 (din 2023)
4	Numărul dosarelor anulate de către instanța de judecată prin hotărâre definitivă și irevocabilă	1	0	0

Abrevieri: AB – anul de raportare; AB-2 și AB-1 – anii precedenți anului de raportare

COORDONAT: *semnat* _____
DPCM SPMA DMI DJ DSP DSM DPDP DICMA

Propuneri de modificare a cadrului normativ de competență

Propunerile de acte normative pe care organul de control le consideră necesare:

1. Pe parcursul anului, ISSPNPC a examinat și avizat 33 proiecte de acte normative:
 - 1) proiect de modificare a Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;
 - 2) proiectul de Hotărâre privind stabilirea moratoriului asupra controlului de stat;
 - 3) proiectul de Hotărâre privind aprobarea mecanismului de cooperare referitor la încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor;
 - 4) versiunea preliminară a proiectului HG cu privire la aprobarea Listei autorităților competente în cadrul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor;
 - 5) proiectul de Lege privind contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale și a analizei impactului de reglementare a acestuia;
 - 6) proiectul de Hotărâre cu privire la conlucrarea autorităților de supraveghere a pieței cu Serviciul Vamal privind siguranța și conformitatea produselor;
 - 7) proiectul de modificare și consolidare a cadrului juridic și instituțional în domeniul controlului de stat în temeiul Legii nr.131/2012 privind controlul de stat;
 - 8) proiectul de Hotărâre cu privire la Sistemul informațional de generare aleatorie a controlului la pompă;
 - 9) proiectul de Hotărâre privind modificarea HG nr. 141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor;
 - 10) proiectul de Hotărâre cu privire la modificarea unor Hotărâri ale Guvernului (ajustarea cadrului normativ în domeniul supravegherii pieței);
 - 11) proiectul de Hotărâre cu privire la modificarea unor acte normative în domeniul controlului de stat, inclusiv prin organizarea și funcționarea Consiliului național și a Consiliului pentru soluționarea disputelor;
 - 12) proiect de modificare a Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior;
 - 13) proiect de modificare a Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în RM;
 - 14) proiect de modificare a Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.
 - 15) proiectul de Hotărâre privind modificarea HG nr.1226/2016 cu privire la standardele de calitate în ceea ce privește serviciul poștal universal;
 - 16) proiectul de Hotărâre privind modificarea HG nr.1407/2026 pentru aprobarea Reglementării tehnice cu privire la echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în medii potențial explosive;
 - 17) proiectul Analizei Impactului de Reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului nr.750/2016 de aprobare a regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic;
 - 18) proiect de modificare a cadrului normativ al Codului contravențional.
 - 19) proiectul de Lege nr. 422/2006 privind siguranța generală a produselor;
 - 20) proiectul HG nr. 1226/2016 privind standardele de calitate în ceea ce privește serviciul poștal universal;
 - 21) proiectul HG nr. 1407/2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice cu privire la echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în medii potențial explozive (repetat);
 - 22) proiectul HG pentru modificarea unor acte normative (modificarea Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și a legilor sectoriale conexe controlului de stat);
 - 23) proiectul de lege privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor;

- 24) proiectul Memorandumului de înțelegere privind asistența reciprocă în domeniul protecției consumatorilor și supravegherii pieței cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor din România;
- 25) proiectul de Hotărâre cu privire la modificare Hotărârii Guvernului nr.1207/2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele cosmetice;
- 26) proiectul Hotărârii ANRE de aprobare a Regulamentului privind impunerea obligațiilor de serviciu public;
- 27) proiectul Hotărârii ANRE nr.355/2021 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare , aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale;
- 28) aviz la opinia deputatului privind modificarea conținutului art. 448 alin.(1) Cod Contravențional. proiectul de Hotărâre *privind stabilirea moratoriului asupra controlului de stat*;
- 29) proiectul de Hotărâre cu privire la modificare Hotărârii Guvernului nr.1207/2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele cosmetice (aviz repetat);
- 30) avizarea Memorandumului de înțelegere ISSPNPC-ANPC;
- 31) proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Planului controalelor asupra activității rezidenților zonelor economice libere pentru anul 2025 (nr. unic 997/MDED2024);
- 32) proiectul de Hotărâre pentru *aprobarea Regulamentului cu privire la biocombustibilul solid și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1070/2013* (nr.unic772/Min. Energiei/2024);
- 33) proiectul Codului aerian al RM (nr.unic778/MIDR/2024).

2. ISSPNPC a înaintat propuneri de modificare/amendare pentru 15 acte normative:

- 1) propuneri privind modificarea Codului contravențional;
- 2) propuneri la proiectul HG cu privire la Sistemul informațional de generare aleatorie a controlului la pompă;
- 3) propuneri proiectul de Lege privind contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale și a analizei impactului de reglementare asupra acestora;
- 4) propuneri la proiectul HG cu privire la aprobarea Listei autorităților competente în cadrul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și a cadrului normativ de reglementare utilizat de către acestea;
- 5) propuneri la proiectul HG cu privire la aprobarea mecanismului de cooperare privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor;
- 6) propuneri de modificare a Legii nr.131/2012 privind controlul de stat;
- 7) propuneri de modificare a Legii nr.162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor;
- 8) propuneri la proiectul de Hotărâre privind modificarea unor acte normative în domeniul controlului de stat, inclusiv privind organizarea și funcționarea Consiliului național și a Consiliilor pentru soluționarea disputelor;
- 9) propuneri de modificare a HG 782/2018 cu privire la aprobarea Metodologiei controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor efectuat de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (GL 2);
- 10) propuneri de modificare a Legii nr.352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova;
- 11) propuneri de modificare a Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior;
- 12) propuneri de modificare a Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;
- 13) propuneri de modificare a Legii nr. 174/2017 cu privire la energetic;
- 14) propuneri la proiectul de lege privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor;
- 15) propuneri la proiectul de hotărâre privind probarea proiectului de lege pentru modificarea legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și a legilor sectoriale conexe controlului de stat.